

# Voorselectie nominatie Europees Erfgoedlabel op nationaal niveau

Nominatieronde 2022-2023

## Europees Erfgoedlabel (European Heritage Label)

Het Europees Erfgoedlabel (European Heritage Label) is een initiatief van de Europese Unie. Het doel van het label is om bij te dragen aan het versterken van het bewustzijn onder de Europese burgers, in het bijzonder onder jongeren, dat zij deel uitmaken van de Unie op basis van gedeelde waarden, een gedeelde Europese geschiedenis en een gedeeld Europees erfgoed. Daarnaast wil het label de waardering van nationale en regionale diversiteit te stimuleren en interculturele dialoog te versterken.

De selectie van de sites gebeurt op twee niveaus. De lidstaten zijn verantwoordelijk voor de voorselectie van de nieuwe sites. Nederland mag om de twee jaar maximaal twee sites voordragen aan de Europese Commissie. DutchCulture en de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed ondersteunen de selectieprocedure. De Raad voor Cultuur geeft advies over de selectie en het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap besluit uiteindelijk welke geselecteerde sites de Nederlandse kandidaten voor het Europees Erfgoedlabel worden.

## Deelnemers

Drie typen deelnemers kunnen deelnemen aan de procedure:

### 1. Sites

Binnen de context van het Europees Erfgoedlabel wordt het begrip "site" ruim omschreven:

- gebouwen;
- natuurlijke, onder water gelegen, archeologische, industriële of stedelijke locaties;
- cultuurlandschappen;
- plaatsen van herinnering;
- cultuurgoederen en –objecten en immaterieel erfgoed voor zover ze met een bepaalde plaats verbonden zijn, inclusief hedendaags erfgoed.

### 2. Nationaal thematische sites

Gezamenlijke acties zijn toegelaten wanneer er een duidelijk thematisch verband bestaat tussen verscheidene in dezelfde lidstaat gevestigde sites.

### 3. Transnationale sites

Ook acties met transnationale dimensie, zoals thematisch gelinkte sites die in verschillende lidstaten gevestigd zijn, alsook sites die op het grondgebied van ten minste twee lidstaten gevestigd zijn, worden toegelaten

## Rechten en plichten

De deelnemer mag zijn deelname kenbaar maken en communiceren.

Alle gegevens, verstrekt door de deelnemers in het kader van de nationale preselectie zullen uitsluitend worden gebruikt voor de kandidaatstelling voor de Europese selectie.

De foto's dienen rechtstreeks te zijn of publiceerbaar met bronvermelding.

Deelname aan de nationale selectieprocedure voor het Europees Erfgoedlabel kan in geen geval recht op schadevergoeding doen ontstaan noch andere rechten.

Door zijn deelname aan de nationale selectieprocedure aanvaarden de kandidaat-sites de voorwaarden. De genomen beslissingen en resultaten kunnen, noch in de vorm van briefwisseling, e-mails noch op enige andere wijze, ter discussie gesteld worden.

Kandidaat-sites die niet geselecteerd zijn, kunnen in de daaropvolgende jaren nieuwe aanvragen voor de voorselectie op nationaal niveau indienen.

### Criteria

Kandidaat-sites voor het label moeten een Europese symbolische waarde hebben en een belangrijke rol gespeeld hebben in de geschiedenis en de cultuur van Europa en/of de opbouw van de Unie.

Derhalve moeten kandidaat-sites één of meerdere van volgende elementen kunnen aantonen:

- hun grensoverschrijdend of pan-Europees karakter;
- hun plaats in de rol van de Europese geschiedenis en de Europese integratie, en hun banden met belangrijke Europese gebeurtenissen, persoonlijkheden of ontwikkelingen;
- hun plaats en rol bij de ontwikkeling en bevordering van de gemeenschappelijke waarden die ten grondslag liggen aan de Europese integratie.

### Project

Kandidaat-sites moeten een project voorleggen, waarvan de uitvoering uiterlijk aan het eind van het jaar van aanwijzing van start gaat, dat alle volgende elementen omvat:

- Vergroting van het bewustzijn omtrent de Europese betekenis van de site, met name door passende informatieactiviteiten, bewegwijzering en opleiding van het personeel.
- Organisatie van educatieve activiteiten, met name voor jongeren, ter bevordering van een beter begrip van de gemeenschappelijke geschiedenis van Europa en van zijn gedeeld maar divers erfgoed, en ter versterking van het gevoel tot een gemeenschappelijke ruimte te behoren.
- Bevordering van meertaligheid en vergemakkelijking van de toegang tot de site door gebruik maken van verschillende talen van de Unie.
- Deelname aan de activiteiten van netwerken van sites met het label, teneinde ervaringen uit te wisselen en gemeenschappelijke projecten op te zetten.
- Vergroting van de profilering en de aantrekkelijkheid van de site op Europees niveau, onder meer door de benutting van de mogelijkheden van nieuwe technologieën en digitale en interactieve middelen en het streven naar synergiën met andere Europese initiatieven.
- De organisatie van artistieke en culturele activiteiten die de mobiliteit van Europese beoefenaars van culturele beroepen, kunstenaars en collecties bevorderen, de interculturele dialoog stimuleren en verbanden leggen tussen erfgoed en hedendaagse creaties en creativiteit, moeten worden verwelkomd, wanneer het specifieke karakter van het site dit toelaat.

### Werkplan

Kandidaat-sites moeten tevens een werkplan voorleggen dat alle volgende elementen omvat:

- Zorg dragen voor een degelijk beheer van de site, met inbegrip van het definiëren van doelstellingen en indicatoren.
- Zorg dragen voor het behoud van de site en de overdracht daarvan aan toekomstige generaties, in overeenstemming met de toepasselijke beschermingsregelingen.

- Zorg dragen voor de kwaliteit van de ontvangstfaciliteiten, de historische presentatie, informatie voor bezoekers en bewegwijzering.
- Zorg dragen voor toegankelijkheid voor een zo breed mogelijk publiek, onder meer door aanpassing van de site of opleiding van het personeel.
- Bijzondere aandacht besteden aan jongeren, met name door hen een bevoorrechte toegang tot de site te bieden. - Promoten van de site als duurzame toeristische bestemming.
- Ontwikkelen van een coherente en brede communicatiestrategie om de Europese dimensie van de site te onderstrepen.
- Zorg dragen voor een zo groot mogelijk milieuvriendelijk beheer van de site.

Kandidaten voor het label dienen een beheerplan en actieplan in waarvoor zij zich engageren

## Dossier

### *Taal*

De deelnemer dient een dossier in het Nederlands en in het Engels in.

### *Vorm*

De kandidaten dienen een papieren versie én een digitale versie van het dossier in.

### *Inhoud*

De kandidaat-sites moeten gebruik maken van het door de Europese Commissie opgestelde gemeenschappelijke aanvraagformulier en bijlagen.

### *Transnationale sites*

Transnationale sites bezorgen een bewijsstuk waaruit blijkt dat de desbetreffende nationale coördinatoren geïnformeerd werden.

### *Volledigheid*

Enkel volledige dossiers zijn ontvankelijk. DutchCulture en de RCE ontvangen de dossiers en onderzoeken de volledigheid.

## Procedure

### *Betrokkenen*

Elk land dat deelneemt aan het Europees Erfgoedlabel heeft een nationaal coördinator: in Nederland is dit Ben de Vries van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, de Raad voor Cultuur en DutchCulture zijn nauw betrokken bij de coördinatie, nominatie en communicatie van het label.

### *Informatie*

Erfgoedlocaties kunnen zich aanmelden bij DutchCulture als zij interesse hebben om zich te nomineren voor het label. Nationaal coördinator Ben de Vries denkt graag inhoudelijk mee over de aanmelding. DutchCulture kan vragen beantwoorden en praktische informatie verschaffen.

### *Voorselectie*

DutchCulture verzamelt alle voorstellen en controleert of ze voldoen aan de formele vereisten. Daarna gaan de voorstellen naar het ministerie en de Raad voor Cultuur voor een inhoudelijke beoordeling. Het ministerie van OCW zorgt voor de voordracht van de Nederlandse kandidaten voor het Europees Erfgoedlabel. Per land mogen er maximaal twee kandidaten worden voorgedragen. Op Europees niveau krijgt per land maximaal één kandidaat het Europees Erfgoedlabel toegekend.

#### *Thema's*

Nederland selecteert plekken volgens vier thema's:

1. Tolerantie & Recht
2. Mobiliteit & Maakbaarheid
3. Cultuur & Sport
4. Geld & Koopmanschap

#### *Tijdslijn*

1 oktober 2022: deadline aanmelding Nederlandse kandidaten

Medio december 2022: advies Raad voor Cultuur aan ministerie OCW

Medio februari 2023: besluit ministerraad over voordracht kandidaten

1 maart 2023: aanbieden Nederlandse kandidaat-sites aan de Europese Commissie